

Sygn. akt I ACz 1309/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Sobierajski

Sędziowie: SSA Teresa Rak

SSA Jerzy Bess (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 sierpnia 2015 roku w Krakowie

sprawy z powództwa U. R.

przeciwko A. R.

o rozwód

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 lutego 2015 roku, sygn. akt XI C 164/15 o oddaleniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia

postanawia

oddalić zażalenie.

SSA Teresa Rak SSA Krzysztof Sobierajski SSA Jerzy Bess

Sygn. akt I ACz 1309/15

UZASADNIENIE

Pomiędzy stronami toczy się sprawa o rozwód. Powódka złożyła wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez nakazanie pozwanemu opuszczenia na czas trwania postępowania zajmowanego wspólnie dotychczas z powódką lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K.. Na uzasadnienie podniosła, iż pozwany przez cały okres małżeństwa nie dokładał się do ponoszenia kosztów utrzymania mieszkania i rodziny. Obecnie nadal przyczynia się do ich ponoszenia tylko w niewielkim stopniu, a przy tym korzysta z mieszkania, mediów, nie sprząta po sobie, a jego zachowanie jest uciążliwe dla powódki gdyż prowokuje ją do kłótni, a ignorowany staje się agresywny i wulgarny. Pozwany w dniu 11.12.2013 r. powrócił z zagranicy i obecnie mieszka stale z powódką i jej małoletnimi wnukami, dla których powódka została ustanowiona rodziną zastępczą. Powódka, jak wskazała, obawia się demoralizującego wpływu pozwanego na dzieci, które starała się dotychczas od niego izolować.

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2015 roku, sygn. akt XI C 164/15, Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek powódki. W uzasadnieniu swojego orzeczenia wskazał, iż wskazany przez powódkę sposób zabezpieczenia w sposób niewątpliwy zmierza do zaspokojenia roszczenia, co w świetle art. 731 k.p.c. nie jest dopuszczalne. Orzeczenie w drodze zabezpieczenia eksmisji pozwanego z zajmowanego lokalu mieszkalnego mogłoby więc nastąpić jedynie w sytuacji gdyby powódka wykazała zgodnie z treścią art. 755 § 2¹ k.p.c., że udzielenie zabezpieczenia jest konieczne ze względu na grożącą szkodę lub dla odwrócenia innych niekorzystnych dla niej skutków. W ocenie Sądu I instancji powódka nie uprawdopodobniła roszczenia, którego zabezpieczenia się domaga, jak też w żaden sposób nie uprawdopodobniła, że udzielenie zabezpieczenia jest konieczne dla odwrócenia grożącej jej szkody, bądź uniknięcia innych niekorzystnych skutków. Sąd Okręgowy wskazał, że w oparciu o same twierdzenia pozwu, przy braku

jakichkolwiek dokumentów wskazujących na to, iż w miejscu zamieszkania stron dochodzi do interwencji Policji spowodowanych zachowaniem pozwanego, że pozwany nadużywa alkoholu trudno ustalić, na czym konkretnie polegać ma rażąco naganne zachowanie pozwanego, czy istotnie uniemożliwia ono wspólne zamieszkiwanie stron. Sąd I instancji dodał, że z treści uzasadnienia wniosku o udzielenie zabezpieczenia wynika, iż powódka występując z wnioskiem o orzeczenie eksmisji pozwanego miała głównie na uwadze dobro małoletnich wnuków, które wraz ze stronami zamieszkują. Tymczasem powódka winna wykazać swój interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, a jego szczególnym przejawem może być konieczność odwrócenia grożącej jej szkody lub innych niekorzystnych dla powódki jako osoby uprawnionej – nie zaś dla osób trzecich, których postępowanie nie dotyczy - skutków.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżyła zażaleniem powódka, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów materialnych mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a to art. 58 § 2 zd. 2 kro poprzez niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że powódka nie wykazała w sposób właściwy interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.
2. naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a to art. 731 kpc poprzez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że wskazany przez powódkę sposób zabezpieczenia niewątpliwie zmierza do zaspokojenia roszczenia.

Na podstawie tak skonstruowanych zarzutów powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyznanie zabezpieczenia roszczeniu niepieniężnemu poprzez nakazanie pozwanemu opuszczenia na czas trwania postępowania zajmowanego wspólnie dotychczas z powódką lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Słuszność ma Sąd Okręgowy wskazując, iż zawarty we wniosku powódki sposób zabezpieczenia zmierza do zaspokojenia roszczenia. Taki sposób zabezpieczenia – wobec treści art. 731 k.p.c. - jest co do zasady niedopuszczalny. Zgodnie z art. 755 § 2¹ k.p.c. przepisu art. 731 k.p.c. nie stosuje się, jeżeli zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków. Są zatem sytuacje, w których można udzielić zabezpieczenia, które zmierza do zaspokojenia roszczenia. Możliwość taka stanowi jednak wyjątek od ogólnej zasady, należy więc z niej korzystać jedynie w wyjątkowych wypadkach. Zgodnie z treścią powołanego przepisu należy mianowicie stwierdzić, że udzielenie takiego zabezpieczenia jest konieczne dla odwrócenia grożącej uprawnionemu szkody lub innych niekorzystnych skutków. Przez konieczność tę należy rozumieć sytuację, w której stronie nie przysługuje żaden inny skuteczny środek dla zapewnienia jej ochrony, zarówno możliwy do zgłoszenia w toku postępowania, w którym składany jest wniosek, jak i w innym postępowaniu, w tym w postępowaniu innym niż określone przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Powódka domaga się w toku zabezpieczenia eksmisji pozwanego z uwagi na jego zachowanie, które – jak twierdzi – jest uciążliwe, prowokujące oraz zagraża dobru wnuków powódki. Nie wchodząc w ocenę zasadności twierdzeń powódki należy zauważyć, że sposób uregulowania korzystania z mieszkania, jak również ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz ewentualna eksmisja jednego z lokatorów lokalu mieszkalnego, możliwe są do zapewnienia w innych postępowaniach - także w toku procesu o rozwód. W odniesieniu do takich spraw brak jest bowiem odpowiednika przepisów art. 445 k.p.c. i 445¹ k.p.c., które w czasie trwania sprawy o rozwód wyłączają możliwość wszczęcia odrębnej sprawy o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty pomiędzy małżonkami albo pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi co do świadczeń za okres od wytoczenia powództwa o rozwód, jak również odrębnego postępowania dotyczącego władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi stron lub o ustalenie kontaktów z nimi. Skoro zatem powódka ma możliwość uzyskania ochrony poza procesem o rozwód – w szczególności poprzez

powództwo oparte na przepisie art. 13 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 150), lub wniosek oparty na normie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005.180.1493 - nie zachodzi sytuacja „konieczności” udzielenia zabezpieczenia, o jakiej mowa w art. 755 § 2¹ k.p.c.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powódki, na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Teresa Rak SSA Krzysztof Sobierajski SSA Jerzy Bess